

VICTOR-M. AMELA IMA SANCHÍS LLUÍS AMIGUET

Rob Riemen, teòleg i assagista, fundador de Nexus Institute, fòrum de debat internacional

Col·labora: **CaixaBank**

Tinc 56 anys. Vaig néixer i visc per desgràcia als Països Baixos, només tenim patates, pluja i un renaixement del feixisme. Casat, sense fills. Em preocupa la tornada del feixisme als EUA, Hongria, Polònia, França, Itàlia, Bèlgica... la llista és llarguíssima. Vaig estudiar teologia i tinc una educació jueva

“Hem oblidat que la vida és una recerca de sentit”

XAVIER CERVERA

Què és la vida?
Complexitat, però vivim una època en què es pretén que la vida sigui fàcil, divertida, sexi i formidable. Hem oblidat que la vida és una recerca de sentit.

No és senzill.

Com va dir Ciceró el cultiu de l'ànima és la recerca de la saviesa, en això consisteix l'humanisme, que és la base de la cultura europea: aprendre a viure amb veritat, sent justos i creant bellesa.

Veritat, quina d'elles?

Em refereixo a la veritat metafísica, en què consisteix la dignitat dels éssers humans, a què hauríem d'aspirar. Es tracta d'aquella veritat immutuable que fa que una pintura de Goya, la música de Bach o la filosofia bàsica que trobem en els clàssics continuï sent vàlida.

Veritats universals?

Sí, aquestes que ens recorden que tots formem part de la mateixa humanitat. És el contrari del món actual on tot és transitori, immediat i sense sentit.

Vivim en el tot s'hi val sempre que sigui políticament correcte.

Els valors que dominen el nostre món són l'eficiència, la productivitat, la quantitat, la flexibi-

litat. Són valors comercials que s'apliquen a tot, des de la política fins a l'educació.

L'èxit i els diners són la recompensa?

La nostra educació no està interessada a donar cap noció de la saviesa, pretén fer-nos llestos. Avui el valor clau és que les coses siguin útils, tot el que no és útil sobra. Passa el mateix en els mitjans de comunicació, el que compten són les audiències i les xifres.

I on ens porta?

Sense aquests valors humanistes universals, si eliminem la compassió, la recerca de la saviesa i la justícia, el concepte mateix de qualitat de vida desapareix i ens queden les identitats tribals que es basen en els nacionalismes, aquest feixisme que ressorgeix per tot arreu.

Spinoza deia que totes les coses excel·lents són tan difícils com rares.

Ben cert, fer coses que tinguin sentit és difícil. Preferim no pensar en nosaltres mateixos perquè quan ho fem ens deprimim, així que tendim al que és fàcil, ho convertim tot en consum i busquem la distracció.

No salva ningú?

Tots som còmplices d'aquesta societat kitsch, i ara estem desesperats per les seves conseqüències polítiques.

Vostè critica la democràcia de masses,

Resisteix

Karl Jaspers va definir l'era axial (del 800 a.C. al 200 a.C.), aquest moment en què van coincidir els grans profetes i filòsofs

(Confuci, Lao Tse, Buda, Zaratustra, Isaïes, els grecs...).

Tots van parlar de la dignitat de la vida.

D'aquests valors fundacionals de la civilització en parla Riemen a *Noblesa de espíritu*, els valors de l'humanisme tan oblidats en aquesta època en què el que és fàcil és el que és bo.

En el seu assaig *Per combatre aquesta època* (Arcadia) analitza on ens porta aquesta falta de valors i ens recorda que ens hem de formar per poder resistir.

Els dos assajos donen bon material per pensar per nosaltres mateixos.

“Resisteix, no és difícil: si una cosa és estúpida, no li donis suport”. Una invitació a pensar per un mateix.

però si la democràcia no és de masses, de què és?

Si vostè forma part de la massa, fa el mateix que tothom, opina com tothom, està renunciant a la identitat pròpia. El sentit real de democràcia és just el contrari, és una forma de govern que va acompanyada de responsabilitats individuals envers els altres éssers humans i amb el planeta, contribuir a un món millor.

Per fer-ho és essencial cultivar el pensament crític.

Sí, perquè tal com va dir Ortega y Gasset l'home-massa és un individu poruc i ignorant que acaba refugiant-se en el grup per aconseguir els seus objectius i satisfer els desitjos sense merèixer-ho.

Hem caigut molt avall.

Per això tenim arreu del món una classe política i totes les elits corruptes.

En l'època de Sòcrates ja eren corruptes, no serà condició humana?

En el moment mateix en què Grècia es va convertir en una societat decadent van matar Sòcrates perquè volien protegir la seva pròpia decadència, va explicar Albert Camus.

Ja ho entenc.

El fet que no tinguem el valor d'admetre la situació política actual, que és la tornada del feixisme, és molt il·lustratiu. Estem cultivant una mentida, i part d'ella és pensar que les elits s'ocuparan de nosaltres, no serà així perquè les elits d'avui tenen interès a mantenir la societat tal com està perquè si canvia desapareixeran.

Elits polítiques i econòmiques?

I de l'educació, la salut, la investigació, els mitjans de comunicació... totes les elits.

I vostè apunta que la solució és la consciència individual?

La consciència ens dona una perspectiva diferent de què és una vida justa i una bona societat, però aquesta consciència cal formar-la. Compte amb la banalitat d'“això és just i bo perquè m'ho sembla a mi!”

Això forma part del triomf del que és fàcil.

És necessària una educació en dignitat humana, aquests valors de què parlen els grans pensadors de tots els temps. El problema és que ens han rentat el cervell i l'únic que ens queda és por. La nostra societat és víctima d'una gran ansietat. Als EUA cada dia 175 persones moren de sobredosi, si fossin atacs terroristes el món es tornaria boig.

Els intel·lectuals no serveixen de gaire.

La majoria són estúpids, i els acadèmics encara són pitjors, són inútils. La traïció dels intel·lectuals ve de lluny, no estan compromesos amb res. Però tothom pot llegir Plató, Ortega y Gasset, Marcuse...

Proposa que ens autoeduquem?

Les coses serien diferents si tots acceptéssim les nostres responsabilitats morals. Sòcrates deia que ens hauríem de fer dues preguntes: què és una bona vida i com contribuir a una bona societat. Si en prenem consciència, exigirem una altra educació, una altra societat.

IMA SANCHÍS

now

CaixaBank

- ▶ Nova app més fàcil, més ràpida i amb intel·ligència artificial
- ▶ Pagament amb el mòbil
- ▶ Préstecs amb un clic*
- ▶ Alta de nous clients per videotrucada
- ▶ Signatura d'operacions a través del mòbil
- ▶ Servei Les meves Finances per controlar on-line les despeses i els estalvis
- ▶ Noves oficines Store
- ▶ I molt més!

Aquí, allà i, sobretot, ara

*Concessió subjecta a l'anàlisi de la solvència i de la capacitat de devolució del sol·licitant, en funció de les polítiques de risc de l'entitat. NRI: 2342-2018/09681

